

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

ALOE O'SIMLIGINING SHFOBAXSH XUSUSIYATLARI

Karimova Rohatoy Murod qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, Termiz sh. Farovon massivi, 4B-uy

Аннотация

Maqolada aloe o'simligining shifobaxsh xususiyatlari tahlil qilingan. Jumladan, so'nggi yillardagi tadqiqotchilar, biolog-olimlar va shifokorlar tomonidan aloe o'simligining ildizi, barglari va sutining shifobaxshligi, kimyoviy tarkibi va tibbiyotda qo'llanilishi atroflicha tahlil qilingan va tegishli tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: aloe, dorivor o'simliklar, tibbiyot, xalq tabobati, aloe suti, loladoshlar, vitaminlar, mikroelementlar.

Kirish. Aloy-loladoshlar oilasiga mansub doim yashil, ko'p yillik o'tlar (ba'zan daraxtlar) turkumi. Tropik va subtropik mintaqalarda o'sadi. Qariyb 180 turi ma'lum. Aloe turlari gultuvakda ham o'stiriladi; ularning bargi semiz, sersuv, qalin, va tikonli. Aloe bargidan olinib qurutilgani shira-sabur surgi sifatida, kanserva qilingan sharbati esa turli yaralarni, kuygan terini, gastiritni davolashda ishlatiladi. Aloening bargidan olinib konservatsiya qilingan biosimulyatorlarga boy ekstrakt organizm mustahkamligini oshiruvchi vosita sifatida teri ostiga yuboriladi [1].

1-rasm. Aloe o'simligining ko'rinishi

Kasmetolog va shifokorlar aloeni bakteriyaga qarshi kurashuvchi va namlovchi xususiyatlari uchun qadirlashadi. Bu maqolada biz aloening xususiyatlari va uy sharoitida undan foydalanish yo'llari to'g'risida aytmoqchimiz [2].

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

Uni ko'pchilik kasmetik vositalar tarkibida uchratish mumkin. Dermatolglar aytishicha, tarkibida aloe bo'lgan vositalar-husnbuzar va toshmalarning davosi hisoblanadi [3].

Asosiy qism. Chet el mutaxasislari fikricha, teri va soch uchun aloedan boshqa hech qanday vositalar kerak bo'lmaydi, lekin bu nisbiy tushuncha chunki bizni urab turgan borliqda foydali elementlarga boy mahsulotlar juda kup. Har bir o'z sohasining mutahasisi dorivor mahsulotlardan uz urnida va meyorida foydalaniwni maslahat beradi.

Aloe barglarini 12 kun davomida sovutgichda saqlanadi. Maydalanadi va siqib ajratiladi tayyor bo'lgan suyuqlik idishi suvga solinadi va 3 daqiqa suv bug'ida qaynatiladi sungra tayyor bulgan sharbat sovuq bulgan holatda istemol qilinadi. Bu sharbat oshqozon yara va erozya kasaliklarida judayam yaxwi tabbiy dori sifatida istemol qilsa buladi.

Aloe sharbatining tarkibi betakarotin, kislotalar(limon, olma, gialuron), minerallar (fosfr, kaliy, mis, xrom, rux, kalsiy), uglevodlar (gulikoza, fruktoza, sellyuloza), efir yog'lari C, E, B guruh vitaminlaridan tashkil topgan.

Shuningdek, tibbiyotda bu o'simliklardan o't haydovchi, ichni bushatiruvchi, darmon kirituvchi va yaralarni tez tuzatuvchi vosita sifatida ham qo'laniladi.

Tarkibida aloe bo'lgan moddalar ko'z tomchilari konyuktiviti, blefrit, miopiya keratit kasaliklarida samarali yordam beradi. Og'iz bo'shlig'I yallig'lanishi kasaliklarida esa og'izni chayqash tavsiya qilinadi.

Aloe sukkulentlar turkumiga mansub Asfodel oilasiga mansub. Uning asosiy ajralib turadigan xususiyati shirali va pulpali yashil massadir.

Turli xil foydali xususiyatlar o'simlikni xalq tabobati va kosmetologiyasida foydalanish uchun almashtirib bo'lmaydigan holga keltiradi. Shuningdek, o'simlik sharbatidan ichimlik tayyorlanadi, bu barcha tana tizimlariga foydali shifobaxsh ta'sir ko'rsatadi.

Aloe (Aloe) - dekorativ oddiy o'simlik. Ko'p odamlar uni derazada o'stiradilar. Aloe gullari ichimligining afzalliklarini deyarli baholab bo'lmaydi. Suyuq yallig'lanishga qarshi va yangilaydigan xususiyatlarga ega, tabiiy antioksidant bo'lib, shuningdek:

- tonik ta'siriga ega;

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

- immunitet tizimining kuchini oshiradi;
- yaralarni tez davolashga yordam beradi;
- engil laksatif ta'sirga ega.

Aloedan tayyorlangan ichimlik tabiiy antibakterial vositadir. U tanadan xavfli bakteriyalarni olib tashlaydi, tuberkulyoz tayoqchalari va stafilokokklar bilan kurashishda yordam beradi, tomoqni yuvish va burunni tomizish uchun javob beradi. Suyuq zaharlanishda yordam beradi, toksinlarni olib tashlaydi, ichak va oshqozonni normalizatsiya qiladi va metabolizmni yaxshilaydi.

Shuningdek, u ichak faoliyatini yaxshilash uchun ishlatiladi. Zo'r antiseptik va yaralarni davolash xususiyatlari tufayli ichimlik kuyish va yaralar uchun ishlatiladi (kuyish uchun aloe qanday ishlatilishini bu erda o'qing). O'simlikning sharbati kosmetika sanoatida yuz, qo'l va tana terisi uchun kremlarni ishlab chiqarishda keng qo'llaniladi (kosmetik mahsulotni aloe dan qanday tayyorlash mumkin?).

Kimyoviy Tarkibi

Ichimlik tarkibida odamlar uchun zarur bo'lgan ko'plab vitaminlar va mikroelementlar mavjud. Tayyor mahsulotda 75 dan ortiq oziq moddalar, 20 dan ortiq minerallar va 20 dan ortiq aminokislotalar mavjud. Bunga quyidagilar kiradi:

- B guruhi vitaminlari: B1, B2, B6, B12;
- A vitamini;
- C, E guruhi vitaminlari;
- salitsil va foliy kislotasi;
- iz elementlarning ko'pligi (mis, kaltsiy, kaliy, rux, temir, marganets).

1-jadval. Turli kasalliklarga qarshi kurashishda aloening o'рни

Ko'rsatkich	Ilova
Tumov	Aloe sharbati har bir burun yo'lga 1-2 tomchidan tomiziladi.
Tomoq og`rig`i	Ichimlikni 1: 1 nisbatda iliq suv bilan suyultiring, chayish uchun foydalaning.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

Surunkali ich qotishi	150-200 ml ichimlikni isitilgan suyuq asal bilan aralashtiring (300 g), 24 soatga qoldiring. Olingan suyuqlikni ertalab har biridan 1 osh qoshiqdan iching.
Sil kasalligi	100-150 g sariyog'ni 30 g aloe sharbati bilan aralashtiring, 100-150 g suyuq bo'r, 100 g kakao qo'shing. Tarkibni aralashtiring, eritib oling. Kuniga 3 marta iching.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Javodbek Mirzaali o'g'li, A. (2022). VITAMINLAR. VITAMIN HAQIDA TUSHUNCHA. VITAMINLARNING HOZIRGI KUNDA INSON HAYOTIDAGI AHAMIYATI. INNOVATIVE DEVELOPMENTS AND RESEARCH IN EDUCATION, 1(11), 13–16. Retrieved from <http://interonconf.org/index.php/idre/article/view/264>

2. Asfandiyorov Javodbek Mirzaali o'g'li, Mardonov Mirzabek Begzod o'g'li, Sultonmirzayev Xikmatillo Eminjon o'g'li, Saydaxmatov Akobir Ravshan o'g'li. (2022). LIVER ANATOMY, HISTOLOGY AND PHYSIOLOGY. INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS, 1(11), 8-11.

3. Asfandyorov Javodbek Mirzaali o'g'li, Xushmurodov Doniyor Turg'un o'g'li, Nazarov Asadjon Fozil o'g'li. (2022). Liver Structure and Functions, Hepatocytes Information About. American Journal of Economics and Business Management. 5(11), 215-216.